

chirurgen, vrouwenartsen en hun assistenten merkwaardig onbewust van hun verantwoordelijkheid tegenover de justitie, wat betreft het bewaren van het pathologisch materiaal van miskramen, wat door de curette of soms door hysterectomie wordt verkregen. Verwaarloozing van deze verplichting maakt (altijd volgens dien Chief Medical Examiner) den arts medeplichtig aan elke daad, die door het Openbaar Ministerie mocht worden vervolgd. Ook verzuimen de artsen dikwijls, de kogels te bewaren, die zij verwijderen bij personen, op wie een moordaanslag is gepleegd (*Med. Record*).

De examiner zou deerlijk zakken voor geneeskundige deontologie. Wij kunnen heel wat belangwekkends bewaren, ook voor de wetenschap, maar wij bewaren uit onze eigen praktijk slechts wat *wij* meenen, dat later nuttig kan zijn voor studie of onderwijs; tenzij wij met de skalpen onzer verslagenen willen bluffen, of ze als rariteit willen houden. Maar voor den rechter behoeven wij niets te bewaren. En denkt de rechter zooals die examiner, dan *mogen* wij niets voor hem bewaren, anders kan hij uit onze kasten laten halen, wat hij uit onzen gesloten mond niet kan krijgen. Wat bewaard moet blijven, mag dan niet den naam van den persoon van herkomst dragen. Een president van de Amsterdamsche rechtbank heeft eens beweerd, dat wij in dienst der justitie staan, en een gasthuisassistent berispt, die het maagspoelwater bij een vermeende vergiftiging niet had bewaard. Zulk dwalen is rechterlijk; maar voor een dokter past het in het geheel niet. En dan nog tegenover zijn collega's op een kathedra te gaan staan!

EEN PLEIDOOI VOOR SAMENGESTELDE GENEESMIDDELEN. — Een Iersche collega bepleit het gebruik van samengestelde geneesmiddelen op grond van het succeder kwakzalvers met hun patentmiddelen. Stel, zegt hij, dat een arts voor een aandoe-ning te kiezen heeft tusschen zes middelen. Hij kiest er een, en als dit weinig baat, een tweede. Dan nummer drie en vier te zamen. Nu gaat het een weinig beter, maar de zieke, ongeduldig geworden, laat een patentmiddel komen en geneest, omdat het — volgens dezen collega — alle zes te zamen bevat, zoodat het juiste middel er ook bij is. Daarom moeten wij ook voorschrijven middelen, samengesteld uit „zes, acht of tien met elkander vereenigbare stoffen in niet-vergiftige dosis”.

The Lancet zegt, dat hieruit logisch volgt, dat men, om een middel te hebben, dat voor alle ziekten helpt, slechts een apotheek bij elkaar zou moeten vegen, die door een bom verpletterd is. De Iersche collega heeft, het succes van den kwakzalver wat al te hoog schattend, vergeten, dat daaraan ook psychologische oorzaken ten grondslag liggen.

DE JAARREKENING EENER GENEESKUNDIGE VEREENIGING. — *The Brit. med. Journ.* van 4 Mei bevat de balans der British Medical Association, benevens de begroting voor 1918. Deze raamt de inkomsten op 62899 P.St. en de uitgaven op 60700 P.St. Hieronder staat de algemeene vergadering geraamd op 8000 P.St.; het personeel van de bureaux van het hoofdbestuur op 7000 P.St.; het „orgaan der maatschappij” op 31300 P.St. En alles „naar venant”. Het bezit der Association wordt geschat op 126516 P.St. aan gebouwen (na afschrijving van 1000 P.St. voor waardevermindering) en 9472 P.St. aan effecten. Onze penningmeester zal wel „niet begeeren zijns naasten kas”, maar toch wel denken, dat hij zich met zulk een spaarpotje wat beter kon roeren.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONTSMETTEN BIJ SCHURFTBESTRIJDING.

Naar aanleiding van de mededeeling van prof. REDDINGIUS „Over schurftbehandeling” in het *Tijdschrift* van 25 Mei l.l. wil ik eenige opmerkingen maken. Dat de ontsmetting voor veel patiënten een onoverkomelijk bezwaar zou zijn, dat het bederven van kledingstukken en beddegoed der zieken „aan elken ontsmettingsmaatregel noodzakelijk vastzit”, zijn uitspraken uit de oude doos. In den tijd, dat VON HEBRA en KAPOSI

dit geschreven hebben, in 1874, toen de door KOCH uitgewerkte ontsmettingsmethoden nauwelijks waren ingevoerd, was dit misschien waar, maar bij de verbeteringen der methoden van ontsmetten en de vorming van goed onderlegd personeel, die sinds dien tijd hebben plaats gehad, gaat het niet meer aan, zich in zulk een afkeurenden zin over ontsmetting te uiten; het getuigt van onbekendheid met de praktijk der ontsmetting. Het is geheel in strijd met de ervaring, daar het aantal ontsmettingen — waarbij meestal van dwang geen sprake is — jaarlijks niet onbelangrijk toeneemt.

Dat de besmetting met schurft buiten den patiënt om, door de goederen, waarmede hij in aanraking is geweest, tot stand kan komen, was reeds lang bekend. NEUMANN, ook een der „groote Weener dermatologen”, schreef reeds in 1876 in zijn *Lehrbuch der Hautkrankheiten*: . . . „selbstverständlich kann durch neuerliche Infektion die Krankheit (n.l. scabies) auch wieder hervorgerufen werden, und zwar durch die Bettwäsche, welche Epidermis und Krusten mit noch anhaftenden lebenden jungen Milben beherbergt”. Om nu ook meeningen van jongeren datum weer te geven, zij het mij vergund nog het volgende aan te halen uit: GUIART, *Précis de Parasitologie* (1910): . . . „aussi la contagion se fait-elle presque toujours en couchant avec un galeux ou dans un lit occupé antérieurement par un galeux”, en uit: BRUMPT, *Précis de Parasitologie* (1913): „on peut également contracter la gale en couchant dans des draps ayant servi à un galeux”.

Prof. REDDINGIUS blijkt dit vraagstuk niet nader onderzocht te hebben; daar het mij belangwekkend genoeg toescheen om ook door proefneming omtrent de besmetting met schurft door goederen te worden ingelicht, zijn op mijn verzoek eenige weken geleden door de zoöloog-bioloog, dr. N. WIBAUT-ISEBREE MOENS, proeven in die richting begonnen. Ofschoon deze nog niet afgeloopen zijn, kan ik reeds nu mededeelen, dat het gelukte muizen te besmetten met scabies door deze dieren eenigen tijd te doen verblijven in een flanel van een scabieslijder afkomstig.

Dat nu VON HEBRA en KAPOSI in het algemeene ziekenhuis zoo weinig recidieven waarnamen, is misschien daardoor te verklaren, dat de behandelde patiënten nog met de anti-scabieuse zalf op het lichaam weer in hun bed kwamen, waarbij dan tevens de in het bed aanwezige mijten gedood werden. Buiten de ziekenhuizen gaat het echter anders toe. Wij weten toch, dat in volkslogementen, in overbevolkte woningen, enz., het zooeven door een schurftlijder verlaten bed dikwijls zonder voorafgegene reiniging of ontsmetting weer wordt gebruikt door een ander persoon en dat dan besmetting best mogelijk is.

Het komt mij derhalve voor, dat de raad van prof. REDDINGIUS om ontsmetting van goederen bij schurftbestrijding na te laten, lichtvaardig is en niet dient te worden opgevolgd.

Amsterdam, 8 Juni 1918.

H. G. RINGELING.

SCHURFTBEHANDELING MET CARBOLINEUM.

In het nummer van 11 Mei noemt prof. MENDES DA COSTA in het einde onder de voorgestelde geneesmiddelen tegen scabies ook met een enkel woord de carbolineumzeepoplossing (oorspronkelijk: *Feldärztl. Beilage Münch. med. Woch.*, 1916, n°. 43). De bedoeling van dit schrijven is alleen mede te deelen, dat ik dat middel reeds eenige maanden af en toe in het Oude en Nieuwe gasthuis te Delft laat aanwenden en met volledig goed gevolg. Ik behandelde tezamen 21 patiënten daarmede; verscheidenen van hen zag ik later terug om andere redenen en zij bleken geheel genezen te zijn. Het jongste patiëntje was 3 maanden oud en ook dit ondervond geen kwade gevolgen van het carbolineum. M. i. is het middel afdoend, verspreidt weinig geur en is goedkoop; met 200 cm³ is met behulp van een kwast een volwassene te behandelen. Ik liet de kuur nog op de gewone, eenigszins gewelddadige wijze doen, maar mocht het carbolineummengsel even afdoend blijken, indien men tewerkgaat op de veel eenvoudiger wijze, die prof. REDDINGIUS in het nummer van 25 Mei aanraadt, dan was m. i. een meer afdoende bestrijding van deze lastige ziekte niet zoo moeilijk meer.